

שנים אוחזין פרק ראשון בבא מציעא

מאי שנא ליד דיין, לטפריס דגרסי בשנויא וסיכי דמי כגון דכמוצ
 ציה הנפק השתא לא ידע דנפל ליד דיין דהיינו הנפק אלף
 סבור דהיינו שהדיין מנאלו ולכן צעוי מאי שנא דיין מאיש אחר
 ולטפריס דלא גרסי צתר הכי וסיכי דמי כגון דכמוצ ציה הנפק
 ידע שפיר השתא דנפל ליד דיין היינו
 שכתוב צו הנפק ומיעביא ליה מאי
 שנא כמוצ צו הנפק דלא יוציאו
 לעולם הלא אם אין כמוצ צו הנפק
 נראה דכ"ש הוא שלא יוציאו עולמית
 לזה ומשני דלא מיעביא קאמר:
בזמן שהבעל מודה יחזיר אשה,
 דלא חיישין לקנוינא וליכא
 למיחש שמהא כמוצ צניסין ולא נשא
 עד תשרי^א דמנה ומאחזים משמעבדי
 מן האירוסין אף בלא כתובה דאירוסין
 קלא אית להו ולקודם אירוסין ליכא
 למיחש דכתב לה ותוספת נמי לאציי
 דאמר עדיו בחטומיו וכן לו א"ש
 ור' אסי יעמיד כשהקנה לה:
דחיישינן אשתו בתובתה, ובלאו
 איפוך לא מצי לאוקמא
 דרבי יוסי חייש לשמי כתובות דא"כ
 עודה תחת בעלה אמאי יחזיר לאשה
 כשאין הבעל מודה:
מחלווקתה, פרש"י דהיינו יחלוקו
 דקאמר רשב"ג והדין
 עמו שלא רצה לפרש פלוגתא דרבי
 ורשב"ג משום דהיינו קאמר אבל אחר
 דאוק בטופס כו' משמע דהתם לא
 פליגי וזה אינו דגם שם אם אינו
 מקיים לא שקיל לרבי מדי:
דאית ביה זמן במה שוה, פרש"י
 דמעוה ולויה ומלוה לא
 שיימינן דכתיבי נמי צשיטה אחרונה
 בטופס והוא עיקר דתנן (ב"ב דף קס"ה):
 כמוצ צוין מלמעלה מנה כו' ומימיה
 הא אין למדין משיטה אחרונה ולכן
 שזין חזרת השטר וממני דכמוצ
 למעלה מנה לא מייירי צשיטה אחרונה
 וגם פ"י דבעדים לא שיימינן דרשב"ג
 אית ליה מודה צשטר שכתבו אין
 כריך לקיימו ופירושו תימיה דאם
 חשב אותו שאינו תופס עדים כאילו
 יש לו שטר בלא עדים א"כ לרשב"ג
 נמי לא א"ש דנהי דסבר דאין כריך
 לקיימו מ"מ כשאין כלל עדי חתימה
 פסול ועוד כמה עדיף מורף מטופס
 כך השטר פסול בלא טופס כמו בלא
 מורף דאם נמחק אפי' שיטה אחת
 מן השטר הוא פסול אלא ודאי יש
 לומר דכמה שהשטר נפסל אין שמין
 דכן שוה כשטופס שיטה אחת מן
 הטופס כמו תופס ליה ומלוה ומעוה
 ועדים והשטר אינו כשר בלא זה כמו
 בלא זה אבל זמן שהשטר כשר בלא
 זמנו שמין כמה שוה וצירושלמי איכא
 א"ר אלעזר הכל הולך אחר מי
 שחפוס עדים ופליג אגמ' שלנו דמוכרי
 זמן וסובר דעדי מסירה כרמי

רבינו הגנאל

לקיימו יחלוקו המודה
 בשטר שכתבו א"צ לקיימו
 ואין הלכה כמותו אדם
 שצמצא שטר שכתוב בו
 קיום ב"ד לא יוציאו
 עולמית חיישין שמה
 פרוצ הוא דברי ר' ר'
 דמקרב לגבי דהוה לא
 יוסי וחכ"א הרי [הוא]
 בחוקתו וכ"ש המוצא
 שטר שאין בו קיום שלא
 יוציאו עולמית דחיישין
 שמה כתב ללות ולא
 לזה: אמר ר"א מחלווקת
 בשנתן אדוקין בחטפס
 ובחורף וכו' ור' יוחנן
 אמר לעולם חולקין והאי
 דקאי תורף בנייהו ואציג
 דמקרב לגבי דהוה לא
 חיישין אלא חולקים. פי'
 תורף כדתנן בפרק כל גט
 שכתב שלא לשם אשה
 כו' הכותב תופסי גיטין
 צריך שיחש מקום שם
 האיש והאשה ומקום הזמן
 שטר מלוה צריך שיחש
 מקום המלוה ומקום הלוה
 ומקום המעות ומקום הזמן
 וזה תורף והשאר תופס
 והוה שאמרו חולקין בשטר
 לא שיחטבוהו כו' זה הפסד
 הוא אלא דמי חולקין
 ושקלינן וטרינן בה טובא
 ואסיקנא הכי מהא דתנן
 חור ורכיב על גבי במה
 או א' רוכב וא' מנהיג וכו'
 עד ויחלוקו הכי נמי דפלגי
 לה ממש בשלמא במה
 שטורה תויה לבישוא אלא
 במה טמא אפסודה אלא
 לדמי וכן הלכה. ואם היו
 שנים אדוקין בשטר זה
 בתורף זה בתופס פ'
 בשלמא שם המלוה הלוה
 והמעות יתכן לעמוד הן
 בעשוי ואחר כך אם אבד
 השטר אין חוששין ליה
 אלא הזמן שרוצה להיות
 בידו לטורף ממשעבדי
 שמיין כמה שוה שטר שיש
 בו זמן ויש לו לגבות
 במשעבדי דבאין ללוה
 נכסים בני חורין ויש בו
 זמן טורף ממשעבדי ואם
 אין בו זמן אבד ממונו
 ומה שעולה בה השומא
 שקיל מי שהתורף בידו
 וכן הדין. ור' יוחנן לא
 חלק אלא בזמן שהתורף
 באמצע אבל בזמן שוה
 תופס בתורף וזה בתופס
 לא חלק שדמי כל השטר
 למי שבידו התורף והדין
 כאשר פירשנו ולדברי
 הכל כל דבר שאם יחלק
 יפסד שמין אותו ברמים
 וחולקין ברמים כדתנן בפ'

מאי שנא ליד דיין, מאיש אחר: **הכי קאמר ואחר**. שאינו לא לזה
 ולא מלוה: **שמאל שטר שנפל**. כבר ליד הדיין. ומאי ניהו הך נפילה
 דכתיב ציה הנפק: **לא יוציאוהו מידו**. לא לזה ולא מלוה עד שיצא
 אליהו או עדים שראו מיד מי נפל: **לפירעון**. שמאל אמת טוען
 הלוה שפרעו: **ורבי יוסי לא חייש**
לפירעון. דמאן דמהדרי ליה שטר
 פרוע לאלתר זהיר ציה לקורעו ולא
 משהי ליה: **שבעל מודה**. שלא נתן
 לה כתובתה: **אין הבעל מודה**. שאמר
 פרעמי ומידי נפל: **עודה חסה בעלה**.
 שלא גרשה: **יחזיר לאשה**. דלא עביד
 איניש ליתן כתובה קודם גירושין:
לרבי אבא. מעוה לרורות או
 כספים מסר לה ליחוד כתובתה
 כשנשאה או לאחר מכאן שלא יטריחוה
 יורשים אט תתאלמן: **לעולם איפוך**
קמייתא. ודקשיא לך דרזנן ארזנן
 לא תיקשי דטעמייהו דרזנן בכתובה
 לאו משום דחיישין לפירעון דמאן
 דפרע וזהו ליה שטרם לאלתר קרע
 ליה אלא משום דחיישין לשמי כתובות
 שמה חזר וכתב לה כתובה אחרת
 שניה לאחר שנפלה זאת מידה. ואין
 הבעל מודה דקמני לאו בלומר פרעמי
 אלא בלומר אל תחזור לה שיש צידה
 אחרת ומזינא על יורשי שטר אחר
 שטר: **מחלווקתה**. האי יחלוקו דקאמר
 ר"ש [ב"ב] דמשמע חולקין בשוה. כך
 שמעמי משום ר' יתכן צ"ר מנחם
 ונראה צעני: **ושניהם אדוקים**
בסורף. כלומר או שניהם אדוקין
 בתורף. ומורף גילוי של שטר מקום
 הלוה והמלוה והמעוה והזמן טופס
 שאר כל לשון השטר: **זה נוטל כו'**.
 דמאי דתפיס דידה הוא דקמני לעילוי
 זה נוטל עד מקום שידו מגעת כו'.
 ולקמן מפרש למאי מיעבי ליה: **ואפי'**
אחד אדוק כו'. בתמייה: **והא תניא**
עד מקום שידו מגעת. שלו: **דקאי**
סורף צי מלעי. ומר אמר חדא ומר
 אמר חדא ולא פליגי: **לדמי**. מעלין
 דדמיים כמה מורף יפה מן הטופס:
שטרם דאית ציה זמן כמה שוה.
 דמורף עדיף מטופס דאית ציה מקום
 הזמן דאילו שם המלוה והמעות
 כמוצין אף בטופס שאריך לחזור
 ומעיינו של שטר צשיטה אחרונה
 והוא עיקר כדתנן (ב"ב דף קס"ה):
 כמוצ צוין מלמעלה מנה ומלמטה
 מאחזים מלמעלה מאחזים ומלמטה
 מנה הכל הולך אחר התחתון אבל
 זמן לא מיהדר. ואי משום חתימת
 עדים דהוא תחת הטופס הא אית ליה
 לרשב"ג מודה צשטר שכתבו אין כריך
 לקיימו והאי מודה שכתבו הוא:
 דחויא

מאי שנא ליד דיין אמר רבא הכי קאמר
 "ואחר שצמצא שטר שנפל ליד דיין והיכי דמי
 (א) דכתב ביה הנפק לא יוציאו עולמית ולא
 מיבעיא לא כתב ביה הנפק דאיכא למימר
 כתב ללות ולא לזה אלא אפי' כתב ביה הנפק
 דמקיים לא יחזיר דחיישין לפירעון ורבי יוסי
 אומר הרי הוא בחזקתו ולא חיישין לפירעון
 ולא חייש ר' יוסי לפירעון והתניא מצא שטר
 כתובה בשוק בזמן שהבעל מודה יחזיר
 לאשה אין הבעל מודה בלא יחזיר לא לזה
 ולא רבי יוסי אומר עודה תחת בעלה
 יחזיר לאשה נתארמלה או נתגרשה לא
 יחזיר לא לזה ולא לזה איפוך נפל ליד דיין לא
 יוציאו עולמית דברי רבי יוסי וחכ"א הרי הוא
 בחזקתו אי הכי קשיא דרבנן אדרבנן שטר
 כתובה כולה רבי יוסי וחסורי מחסרא והכי
 קתני אין הבעל מודה לא יחזיר לא לזה ולא
 לזה בד"א שנתארמלה או שנתגרשה אבל
 עודה תחת בעלה יחזיר לאשה (א) אומר
 עודה תחת בעלה יחזיר לאשה נתארמלה או
 שנתגרשה לא יחזיר לא לזה ולא לזה רב
 פפא אמר לעולם לא תיפוך רבי יוסי לדבריהם
 דרבנן קאמר להו לדידי אפילו נתארמלה או
 נתגרשה נמי לא חיישין לפירעון לדידכו
 אודו לי מיהת בעודה תחת בעלה דיהחזיר
 לאשה דלאו בת פירעון היא ואמרו ליה רבנן
 אימור צררי אתפסה רבינא אמר לעולם
 איפוך קמייתא וטעמא דרבנן הכא משום
 דחיישין לשתי כתובות ורבי יוסי לשתי
 כתובות לא חייש אמר רבי אלעזר מחלווקת
 בששניהם אדוקים בטופס ושניהם בתורף
 אבל אחד אדוק בטופס ואחד אדוק בתורף
 זה נוטל טופס זה נוטל תורף ור' יוחנן אמר
 לעולם חולקין ואפילו אחד אדוק בטופס ואחד
 אדוק בתורף והתניא זה נוטל עד מקום שידו
 מגעת לא צריכא דקאי תורף בי מצעי אי
 הכי מאי למימרא לא צריכא דמקרב לגבי
 דהוה דתימא א"ל פלוג הכי קמ"ל דא"ל
 מאי חזית דפלגת הכי פלוג הכי א"ל רב אחא
 מדפתי לרבינא לרבי אלעזר דאמר זה נוטל
 טופס וזה נוטל תורף למה ליה וכו' לצור ע"פ
 צלוחיתו הוא צריך א"ל דלדמי דאמר הכי
 בשטרא דאית ביה זמן כמה שוה ודלית ביה
 זמן כמה שוה בשטרא דאית ביה זמן גבי
 ממשעבדי ואידך לא גבי ממשעבדי יהיב
 ליה היאך דביני ביני ויחלוקו נמי דאמרן הכי
 שנים אוחזין בטלית הכי נמי דפלגי הא אפסודה הא לא קשיא
 דחויא

והשטר כשר בלא עדי חתימה ושמיין כמה שוה שאין כריך לחזור אחר עדי מסירה ולית ליה ההוא לישנא דג"פ (ב"ב דף ק"ט). דסבר
 רשב"ג עדי חתימה כרמי: **יחלווקתו נמי דמי**. ואין חולקין את החזב כמו שכתוב בשטר אלא כמו ששוה לו למכור מזה יפרע
 החזי דאי לא תימא הכי אלא חזי החזב ממש גבי טלית מי חולקין ממש הא אפסודה ולא גרסי' לא דפסקין לשטרם דא"כ מה מציא
 מטלית ארצה בטלית אם יחטבו לשנים אין פסודה כל כך ואם יחמור השטר לא ישוה לבלוס ועוד דפשיטא הוא דלא יחלוקו השטר
 לשנים דאוקימנא לעיל פלוגתא דרבי ורבי שמעון בן גמליאל צמודה צשטר שכתבו אלא דכפרישית:

דחויא

(א) [צ"ל לוח], (ב) [ע"י כותב]
 מנהיג ו: ד"ה שאין להס',
 (א) [לקמן כ"ה], (ד) [לקמן יג]
 צ"ק מט: צ"ב עו:;
 (א) [ע"י גיטין כ"ו],
 (ו) [ע"ל].

הגהות הב"ח

(א) גמ' והיכי דמי כגון
 דכתב ציה הנפק: (ב) שם
 יחזיר לאשה דברי ר' יוסי
 שרי' אומר:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה בזמן וכו' דמנה
 ובאתים משתעבדי. ע'
 לקמן ז' ע"א מ"ה
 הטעון:

רבינו הגנאל (המשך)

השוחפין אין חולקין את
 התצר עד שיהא בה כדי
 לזה וכדי לזה וכו' ואסיק
 החם בגמ' ת"ש זה הכלל
 כל שאילו יחלק ושמו
 עליו חולקין אותו ואם
 לא מעלין אותו ברמים.
 ר' יוסי אומר הרי הוא
 בחזקתו ומקשי' וכו' ר'
 יוסי לא חייש לפירעון
 והתניא מצא כתובת אשה
 בשוק בזמן שהבעל מודה
 יחזיר לאשה אין הבעל
 מודה לא יחזיר לא לזה
 ולא לזה. ור' יוסי [אומר]
 עודה תחת בעלה יחזיר
 לאשה נתארמלה או
 נתגרשה לא יחזיר לא לזה
 ולא לזה. ופריך רבינא
 דהוה ברא אפוך ואימא
 הכי נפל ליד הדיין כגון
 שכתוב בו קיום ב"ד לא
 יוציאו עולמית דברי ר'
 יוסי וחכ"א הרי הוא
 בחזקתו וטעמא דרבנן
 החם דאמרו לא יחזיר לא
 לזה ולא לזה לאו משום
 דחיישי לפירעון אלא
 משום דחיישי לשתי
 כתובות. ור' יוסי לשתי
 כתובות לא חייש.

(א) גמ' איתא להיך ואלוי
 דרבינו העניק מלן כפי
 התסקנא לקמן בסמוך.
 (ב) נראה דל"ל זה נוטל טופס
 זה נוטל מורף ומסקנא ג"מ
 משום הזמן דנשאל וכו'.